

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Directie Uitvoeringstaken
Arbeidsvoorwaardenwetgeving

EVALUATIE VEREISTEN ALGEMEEN VERBINDEND VERKLAARDE CAO-FONDSEN

(vorm)vereisten AVV'de CAO-fondsen en jaarverslagen boekjaar 2004

INHOUDSOPGAVE

BLZ.

1	INLEIDING	1
2	JAARVERSLAGEN	
2.1	Toezening jaarverslagen boekjaar 2004	3
2.2	Ter inzage legging jaarverslagen	3
2.3	Verkenning jaarverslagen boekjaar 2004	4
2.3.1	Uitkomsten toets op jaarverslagen boekjaar 2004	4
2.3.2	Reacties CAO-partijen onvolkomenheden vorm	5
2.3.3	Uitkomsten toets op inhoud jaarverslagen boekjaar 2004	6
2.3.4	Reacties CAO-partijen onvolkomenheden inhoud	7
3	CONCLUSIE	9
BIJLAGEN		
1	Informatie website Koninklijke NIVRA	i

1 INLEIDING

Als gevolg van een wijziging van het Toetsingskader Algemeen Verbindend Verklaren CAO-bepalingen (AVV) van 14 juni 2002 (Stcrt. 19 juni 2002) zijn op 1 januari 2003 een aantal aanpassingen van de (vorm)vereisten voor het algemeen verbindend verklaren van CAO-fondsen in werking getreden. Deze wijziging vloeide voort uit de toezegging van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Tweede Kamer (TK, 2001-2002, 28000 XV, nr 10) het Toetsingskader AVV aan te passen zodat de transparantie van vooral de uitgaven van de fondsen verder wordt vergroot.

De nieuwe vereisten waaraan statuten/reglementen van CAO-fondsen moeten voldoen om voor AVV in aanmerking te kunnen komen, betreffen in essentie de volgende punten:

- In de statuten en reglementen van het fonds moet een *concrete en limitatieve* omschrijving zijn opgenomen van de bestedingsdoelen respectievelijk van de activiteiten waarvan de kosten uit de middelen van het fonds mogen worden gefinancierd;
- Ingeval van subsidieverstreking moet zijn voorgeschreven dat de door de subsidieontvangende instellingen ingediende begroting vooraf en de jaarlijkse verantwoording over de besteding van de subsidiegelden achteraf moeten zijn *gespecificeerd* volgens de bestedingsdoelen/activiteiten zoals omschreven in de statuten/reglementen. Daarbij moet bovendien zijn vastgelegd dat de (door een accountant gecontroleerde) verantwoording onderdeel uitmaakt van het financieel jaarverslag van de Stichting;
- Voorgeschreven moet zijn dat het fondsbestuur jaarlijks een begroting en een door een accountant gecontroleerd financieel jaarverslag opstelt die eveneens moeten zijn *gespecificeerd* volgens de in de statuten/reglementen omschreven bestedingsdoelen/activiteiten. Verder vloeit uit de gewijzigde vereisten voort dat voor de verantwoording van de uitgaven van het fonds een verklaring nodig is van de controlerende accountant, waaruit moet blijken dat de *uitgaven conform de bestedingsdoelen* zijn gedaan.

Deze nieuwe vereisten vergden wijziging van statuten en/of reglementen van de CAO-fondsen. Daarbij is voorzien in een overgangperiode, op grond waarvan de statuten en reglementen van algemeen verbindend verklaarde CAO-fondsen in de loop van 2003 moesten zijn aangepast aan de nieuwe (vorm)vereisten. Dit impliceert dat de jaarverslagen over het boekjaar 2004 voor het eerst volledig moeten en kunnen voldoen aan de nieuwe (vorm)vereisten.

Ten slotte is bepaald dat het jaarverslag en de accountantsverklaring binnen uiterlijk 6 maanden na afloop van het kalenderjaar waarop het verslag betrekking heeft aan de Directie Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving (UAW) moeten worden toegezonden, alsmede dat deze stukken voor een ieder ter inzage liggen bij het Ministerie van SZW.

2 JAARVERSLAGEN

2.1 Toezending jaarverslagen boekjaar 2004

Het Toetsingskader AVV vereist dat CAO-partijen van in 2004 algemeen verbindend verklaarde CAO-fondsen vóór 1 juli 2005 aan de Directie UAW het financieel jaarverslag over het boekjaar 2004 en de daarop betrekking hebbende accountantsverklaring toezenden. Betrokken CAO-partijen zijn hierop geattendeerd via een gerichte mailing van 29 april 2005. Van de 192 CAO-fondsen met een jaarverslagverplichting hebben 166 CAO-fondsen het jaarverslag tijdig toegestuurd (86%). Drie CAO-fondsen hebben bij wijze van uitzondering uitstel gekregen omdat de reden van de verlate toezending buiten de macht van het bestuur was gelegen. In 2004 hadden 156 van de in totaal 195 jaarverslagplichtigen het jaarverslag vóór 1 juli toegestuurd (80%).

Bij brief van 4 juli 2005 zijn de CAO-partijen die het jaarverslag niet hadden toegezonden gerappelleerd om vóór 1 augustus 2005 alsnog het jaarverslag toe te sturen. Daarbij is het recht voorbehouden een eventueel AVV-verzoek niet in behandeling te nemen of niet tot besluitvorming over te gaan bij het in gebreke blijven. Na 1 augustus waren er nog 2 CAO-fondsen die niet afdoende hadden gereageerd. Deze twee fondsen hebben in een tweede rappel bij brief van 4 augustus 2005 de tijd gekregen om vóór 26 augustus 2005 alsnog het jaarverslag toe te zenden. Vóór 26 augustus 2005 zijn alle 192 jaarverslagen ontvangen.

2.2 Ter inzage leggen jaarverslagen

In het Toetsingskader AVV is vastgelegd dat in de statuten of reglementen van CAO-fondsen moet zijn voorgeschreven dat het jaarverslag en de accountantsverklaring voor bij het fonds betrokken werkgevers en werknemers wordt neergelegd ten kantore van het fonds en op een of meer door de minister van SZW aan te wijzen plaatsen. Verder dient in de statuten of reglementen geregeld te zijn dat het jaarverslag en de accountantsverklaring op aanvraag aan de bij het fonds betrokken werkgevers en werknemers worden toegezonden (eventueel tegen betaling van de daaraan verbonden kosten).

Van de algemeen verbindend verklaarde fondsen liggen de jaarverslagen vanaf boekjaar 2002 met de bijbehorende accountantsverklaringen voor een ieder ter inzage bij het Ministerie van SZW (Directie UAW). De daarvoor geldende inzageprocedure kan worden geraadpleegd op de website van de directie UAW (www.cao.szw.nl).

Evenals vorig jaar is dit jaar in beperkte mate gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot inzage.

2.3 Verkenning jaarverslagen boekjaar 2004

Volgens de Wet AVV vindt de naleving van de toepassingspraktijk van AVV' de CAO-fondsen in de privaatrechtelijke sfeer plaats. Bij vermeend onrechtmatig handelen kunnen de door AVV-gebonden zelf hun zaak bepleiten en zonodig in laatste instantie een beroep doen op de civiele rechter. De minister van SZW is ten aanzien van de AVV' de CAO-fondsen geen toezichthouder (AVV doet namelijk niet af aan het civielrechtelijke karakter van CAO-bepalingen). Wel worden alle ontvangen jaarverslagen door de directie UAW in globale zin bezien. Dit om te verkennen of deze in het licht van het bepaalde in de Wet AVV en het Toetsingskader AVV evidente vragen mochten oproepen.

Zoals eerder opgemerkt moeten en kunnen de financiële jaarverslagen over het boekjaar 2004, in verband met het einde van het overgangsregime, voor het eerst volledig voldoen aan de nieuwe (vorm)vereisten. Alle jaarverslagen en verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen dienen nu te zijn gespecificeerd naar de bestedingsdoelen uit de statuten en uit het jaarverslag en de accountantsverklaring moet expliciet blijken dat de uitgaven conform de bestedingsdoelen zijn gedaan. Dit betekent een omvangrijkere toets dan voorgaande jaren. Om die reden is de verkenning van de toegezonden jaarverslagen in de tijd opgesplitst in een toets op vormvereisten en vervolgens een toets op inhoud. Eerst nadat de jaarverslagen volledig voldoen aan de vormvereisten volgt een aan de Wet AVV en het Toetsingskader AVV gerelateerde globale inhoudelijke beoordeling.

2.3.1 *Uitkomsten toets op vormvereisten jaarverslagen boekjaar 2004*

De toets op vorm heeft zich gericht op de volgende vereisten:

1. het jaarverslag moet zijn ingericht naar de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen;
2. uit de accountantsverklaring moet blijken dat de uitgaven conform de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen zijn gedaan;
3. de verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen moeten zijn ingericht naar de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen;
4. de verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen moeten onderdeel uitmaken van het jaarverslag;

Alle 192 ontvangen jaarverslagen zijn getoetst op de vorengenoemde vormvereisten. De eerste drie vereisten maken dit jaar in verband met het einde van het overgangsregime voor het eerst deel uit van de toets. In 90 jaarverslagen werd in eerste aanleg niet voldaan aan 1 of meer van de genoemde vereisten.

Bij 29 van de 192 jaarverslagen (15%) was het jaarverslag niet (volledig) ingericht naar de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen. Bij 63 jaarverslagen (33%) bleek niet uit de accountantsverklaring dat de uitgaven conform de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen zijn gedaan. Een vergelijking met het boekjaar 2003 is voor deze twee vereisten niet mogelijk omdat het gaat om vereisten die in verband met het einde van het overgangsregime voor het eerst integraal van toepassing zijn.

Bij 45 van de 192 jaarverslagen (23%) waren in het geheel geen verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen gevoegd. Bij de jaarverslagen over het boekjaar 2003

was dit nog bij 67 van de 195 jaarverslagen (34%) aan de orde. Extra aandacht in de voorlichting en reeds naar aanleiding van het jaarverslag over boekjaar 2003 op dit punt geconstateerde bevindingen, hebben kennelijk geresulteerd in een betere invulling aan dit vereiste over het boekjaar 2004.

Daar waar de verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen wel onderdeel uitmaakten van het jaarverslag, waren de verantwoordingen bij 13 jaarverslagen (7%) niet volledig ingericht naar de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen.

Het merendeel van de geconstateerde bevindingen in de jaarverslagen heeft betrekking op de sociale en opleidings- en ontwikkelingsfondsen. Van de 80 sociale fondsen en opleidings- en ontwikkelingsfondsen voldeden 52 fondsen in eerste aanleg niet aan 1 of meer vormvereisten en van de 112 uitkeringsfondsen 38 (zoals VUT en vakantiefondsen). Bij de 38 uitkeringsfondsen was in 35 jaarverslagen uitsluitend niet voldaan aan het vereiste dat uit de accountantsverklaring moet blijken dat de uitgaven conform de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen zijn gedaan.

2.3.2 Reacties CAO-partijen onvolkomenheden vorm

Alle 90 CAO-fondsen waarbij gebreken waren geconstateerd zijn hier per brief op gewezen met het dringende verzoek dit zo spoedig mogelijk doch uiterlijk vóór 15 september 2005 te herstellen en ingeval de gebreken het eerste of tweede vormvereiste betrof is verzocht de gebreken zo spoedig mogelijk doch uiterlijk vóór 15 oktober 2005 te herstellen. Hierbij is in algemene zin aangegeven dat ingeval van in gebreke blijven een eventueel AVV-verzoek niet in behandeling zal worden genomen of niet tot besluitvorming zal worden overgegaan.

Aan CAO-partijen betrokken bij de fondsen waar in het geheel geen verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen bij het jaarverslag waren gevoegd, is gevraagd de verantwoordingen alsnog vóór 15 september 2005 toe te zenden of indien in het boekjaar 2004 geen sprake is geweest van subsidieverstreking - maar van andere vormen van geldverstreking zoals declaratie - dit schriftelijk te bevestigen.

Van de 90 aangeschreven fondsen hebben 14 fondsen niet binnen de gestelde termijn (toereikend) gereageerd. Deze CAO-fondsen zijn in de laatste week van oktober schriftelijk in gebreke gesteld, waarbij zij tot 15 november 2005 in de gelegenheid zijn gesteld de geconstateerde gebreken alsnog te herstellen. Bij 10 van de 14 fondsen was sprake van een lopend AVV-besluit en is met klem geattendeerd op paragraaf 6.2.3 van het Toetsingskader AVV waarin is bepaald dat als tijdens de looptijd van AVV onomstotelijk blijkt dat niet aan de eisen wordt voldaan, de AVV van de fondsbepalingen kan worden ingetrokken. Bij de overige 4 fondsen is aangekondigd dat een eventueel nieuw AVV-verzoek niet in behandeling zal worden genomen dan wel niet zal worden overgegaan tot besluitvorming in een reeds aanhangige AVV-procedure.

Van de 14 in gebreke gestelde fondsen is het 7 fondsen niet gelukt vóór 15 november 2005 volledig aan de vormvereisten te voldoen. Zij hebben enig respijt verzocht en gekregen om de vormgebreken volledig te herstellen. Van die 7 fondsen hebben 4 fondsen vóór 15 december 2005 toereikend gereageerd. De 3 fondsen die op dat moment nog niet voldeden, hadden nog geen accountantsverklaring afgegeven waaruit blijkt dat de uitgaven conform de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen zijn gedaan.

Met de bestuurders en CAO-partijen van deze 3 fondsen zijn in januari 2006 gesprekken gevoerd waarin de gebreken in het jaarverslag over het boekjaar 2004 aan de orde zijn gesteld. Daarbij is aangegeven dat een eventueel volgend AVV-verzoek van deze drie fondsen niet eerder in behandeling zal worden genomen dan nadat de geconstateerde onjuistheden zijn gecorrigeerd.

Half februari hebben 2 van de 3 fondsen alsnog een toereikende accountantsverklaring afgegeven. Op 7 april is de accountantsverklaring van het laatste fonds – een opleidings- en ontwikkelingsfonds - ontvangen waaruit blijkt dat de uitgaven conform de bestedingsdoelen zijn gedaan. Daarbij is echter een voorbehoud gemaakt voor de uitgaven van een vijftal onderzoeksinstellingen. De uitgaven waarvoor een voorbehoud wordt gemaakt passen wel binnen de doelstelling van het fonds. CAO-partijen zijn er schriftelijk op geattendeerd dat de verantwoordelijkheid en de eventuele gevolgen voor dit voorbehoud volledig bij het bestuur van het fonds ligt. Het jaarverslag over het boekjaar 2005 zal specifiek getoetst worden op de aanwezigheid van een integrale accountantsverklaring en de complete verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen.

Alle drie de fondsen hebben inmiddels gepaste maatregelen genomen om herhaling met ingang van het verslagjaar 2005 te voorkomen.

2.3.3 *Uitkomsten toets op inhoud jaarverslagen boekjaar 2004*

De inhoudelijke toets heeft zich gericht op:

- 1 onvolkomenheden in de manier van verantwoorden van subsidieontvangende instellingen;
- 2 incompleetheid van de bijgevoegde verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen na controle van de winst- en verliesrekening;
- 3 uitgaven die kennelijk in strijd zijn met de Wet AVV en het Toetsingskader AVV (zoals de bekostiging van het CAO-overleg);
- 4 indien relevant een vergelijking met eerdere evidente inhoudelijke bevindingen naar aanleiding van het jaarverslag over het boekjaar 2003.

Alle 192 ontvangen jaarverslagen over het boekjaar 2004 zijn in globale zin beoordeeld op bovengenoemde punten. Dit om te verkennen of deze in het licht van het bepaalde in de Wet AVV en het Toetsingskader AVV evidente vragen mochten oproepen.

Naar aanleiding van 38 van de 192 jaarverslagen (20%) is schriftelijk aan CAO-partijen een reactie gevraagd op één of meerdere inhoudelijke bevindingen.

Het merendeel heeft betrekking op de sociale en opleidings- en ontwikkelingsfondsen. Van de 80 sociale fondsen en opleidings- en ontwikkelingsfondsen zijn er 28 aangeschreven en van de 112 uitkeringsfondsen 10 (zoals VUT en vakantiefondsen).

De evidente inhoudelijke bevindingen zijn als volgt onder te verdelen:

1. onvolkomenheden in de manier van verantwoorden van subsidieontvangende instellingen (4 x geconstateerd). In 2 gevallen was de verantwoording van een subsidieontvangende instelling niet op een juiste manier gespecificeerd naar de bestedingsdoelen zoals opgenomen in de statuten van het fonds. In de andere 2 gevallen had een subsidieontvangende instelling een aanzienlijk lager bedrag verantwoord dan volgens het jaarverslag aan subsidie was verstrekt;

2. Incompleteheid van de verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen na controle van de winst- en verliesrekening in het jaarverslag (22 x geconstateerd). Uit de winst- en verliesrekening blijken de uitgaven van het fonds. Indien er uitgaven aan derden zijn gedaan waarvan geen verantwoordingen aanwezig waren, is het fonds verzocht van deze posten – indien er sprake is van subsidieverstreking – alsnog de gespecificeerde verantwoordingen toe te sturen;
3. Uitgaven die kennelijk in strijd zijn met de Wet AVV en/of het Toetsingskader AVV (6 x geconstateerd). Hieronder valt onder andere de financiering van het CAO-overleg (1 x geconstateerd) die uitdrukkelijk in het Toetsingskader AVV is uitgezonderd van de bestedingsdoelen die voor AVV in aanmerking komen. Een ander voorbeeld is de financiering van vakbondsledenbladen (2 x geconstateerd), hetgeen niet is toegestaan omdat volgens de Wet AVV geen onderscheid mag worden gemaakt tussen georganiseerden en ongeorganiseerden. Ook internationale projecten (3 x geconstateerd) kunnen in beginsel niet gefinancierd worden wanneer zij geen betrekking hebben op de arbeidsverhouding tussen werkgevers en werknemers maar daarbuiten staande derden.
4. de eerder geconstateerde inhoudelijke bevindingen(jaarverslag 2003) zijn in twee gevallen wederom niet op een juiste wijze in het jaarverslag over het boekjaar 2004 aangepast. In het ene geval ging het om de financiering van voorlichting dat niet als bestedingsdoel in de statuten is opgenomen en in het andere geval om het herschrijven van de CAO wat niet voor financiering in aanmerking kan komen omdat het uitsluitend de aan de CAO gebondenen raakt.
5. Enkele specifieke gevallen naar aanleiding van opmerkingen in de accountantsverklaring (11 x geconstateerd). In deze gevallen was er sprake van een voorbehoud in de accountantsverklaring ten aanzien van ontbrekende verantwoordingen (5x) of uitgaven buiten de bestedingsdoelen zoals opgenomen in de statuten van het fonds (6x).

Bij de jaarverslagen over het boekjaar 2003 was naar aanleiding van 26 van de 195 jaarverslagen (13%) aan CAO-partijen een reactie gevraagd op één of meerdere inhoudelijke bevindingen. De uitgaven welke kennelijk in strijd zijn met de Wet AVV en/of het Toetsingskader zijn aanzienlijk minder vaak voorgekomen (21 x boekjaar 2003 en 6 x boekjaar 2004). De toename van het aantal evidente inhoudelijke bevindingen is vooral veroorzaakt door voorbehouden van accountants in verband met het afgeven van een accountantsverklaring waaruit blijkt dat de uitgaven conform de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen zijn gedaan. Dit is een vereiste waaraan de jaarverslagen over het boekjaar 2004 voor het eerst integraal aan moeten voldoen.

2.3.4 Reacties CAO-partijen onvolkomenheden inhoud

In eerste instantie zijn de 38 CAO-fondsen aangeschreven met het verzoek om een reactie op één of meerdere evidente inhoudelijke bevindingen. Bij brief van 18 april 2006 zijn 5 CAO-fondsen die nog niet hadden gereageerd, gemaand dit alsnog vóór of op 2 mei 2006 te doen. Daarbij is aangekondigd dat het uitblijven van een reactie consequenties kan hebben voor AVV van de desbetreffende CAO. Alle CAO-fondsen hebben inmiddels een afdoende reactie gegeven.

Het merendeel van de geconstateerde inhoudelijke bevindingen had betrekking op het mogelijk ontbreken van verantwoordingen van subsidieontvangende instellingen. In 14 gevallen bleek er evenwel geen sprake te zijn van subsidieverstrekking. Twee fondsen zijn niet overgegaan tot uitbetaling van de subsidie vanwege het ontbreken van een verantwoording en zes fondsen hebben de ontbrekende verantwoordingen alsnog toegestuurd.

Daar waar het ging om onvolkomenheden in de manier van verantwoorden zijn onjuiste specificaties gecorrigeerd en niet verantwoorde subsidiegelden gerestitueerd danwel verrekend met de toekenning van de subsidie over 2005.

De uitgaven welke in eerste instantie leken te vallen buiten de volgens het Toetsingskader AVV te financieren activiteiten, bleken na een nadere uitleg van CAO-partijen niet in strijd te zijn met de Wet AVV en/of het Toetsingskader AVV.

De 2 fondsen die bij het jaarverslag 2004 geen rekening hadden gehouden met eerdere inhoudelijke bevindingen (jaarverslag 2003) zijn hier nogmaals op gewezen. Het ene fonds heeft inmiddels voorlichting als bestedingsdoel in de statuten opgenomen en het andere fonds heeft aangegeven dat het ging om een omissie waarop zij het geld hebben teruggevorderd.

De fondsen waarbij de accountant een voorbehoud had gemaakt, hebben inmiddels gepaste maatregelen getroffen om dit bij volgende jaarverslagen te voorkomen. De fondsen hebben subsidieontvangende instellingen nogmaals gewezen op het belang van het tijdig indienen van de verantwoordingen en wanneer het ging om uitgaven buiten de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen hebben de fondsen de statuten aangepast. Hierbij wordt volledigheidshalve nog opgemerkt dat het in alle gevallen ging om uitgaven welke - gelet op het bepaalde in de Wet AVV en het Toetsingskader AVV - voor financiering in aanmerking kunnen komen.

3 CONCLUSIE

De jaarverslagen over het boekjaar 2004 moeten en kunnen volledig voldoen aan de vereisten die gelden met ingang van 1 januari 2003. In verband met het einde van het overgangsregime zijn een aantal vereisten voor het eerst integraal van toepassing.

Daar waar het gaat om vereisten waaraan ook voorgaande jaren moest worden voldaan, is gebleken dat er een duidelijke verbetering heeft plaatsgevonden in de wijze waarop door de fondsen invulling wordt gegeven aan deze vereisten. Zo zijn de jaarverslagen op inhoud aanzienlijk verbeterd. De uitgaven van algemeen verbindendverklaarde CAO-fondsen zijn in nagenoeg alle gevallen gedaan binnen de door de Wet AVV en het Toetsingskader AVV gestelde grenzen aan financiering van activiteiten uit een algemeen verbindendverklaard fonds.

Aan de - in verband met het einde van het overgangsregime – voor het eerst integraal van toepassing zijnde vereisten, hebben een aantal fondsen niet altijd voldoende invulling gegeven. Vooral aan het vereiste dat uit de accountantsverklaring moet blijken dat de uitgaven conform de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen zijn gedaan, werd door een aantal fondsen in eerste aanleg niet voldaan. Met het oog op adequate voorlichting over dit vereiste heeft in april 2005 overleg plaatsgevonden tussen het Ministerie van SZW en de bij wet ingestelde beroepsorganisatie van registeraccountants (het NIVRA). Dit overleg heeft geresulteerd in een nadere verduidelijking over hetgeen van het fonds en zijn accountant wordt verwacht en in een door het NIVRA opgesteld tekstvoorstel voor een accountantsverklaring voor fondsen met meerdere bestedingsdoelen. Het NIVRA heeft deze informatie op haar website geplaatst (zie bijlage).

Naar aanleiding van vragen over de vereiste accountantsverklaring voor fondsen met slechts één bestedingsdoel is in augustus 2005 - wederom in overleg met het NIVRA - een hierop betrekking hebbend tweede tekstvoorstel voor een accountantsverklaring voor fondsen met slechts één bestedingsdoel op de website van het NIVRA geplaatst (zie bijlage). Mede gelet op deze wijze van voorlichting is de verwachting dat met ingang van het verslagjaar 2005 beter invulling zal worden gegeven aan het vereiste dat uit de accountantsverklaring moet blijken dat de uitgaven conform de in de statuten opgenomen bestedingsdoelen zijn gedaan.

Wanneer aan de vormvereisten wordt voldaan, geeft de inhoud van het jaarverslag in de regel ook geen aanleiding tot opmerkingen. De gelden kunnen in principe ook enkel conform het Toetsingskader AVV zijn besteed, wanneer de jaarverslagen en verantwoordingen zijn gespecificeerd naar de doelstellingen en uit de accountantsverklaring blijkt dat de gelden binnen de doelstelling van het fonds zijn besteed.

Resumerend blijkt dat er doorgaans op een goede manier invulling is gegeven aan alle vereisten. Vastgesteld kan worden dat de in 2003 met de wijziging van het Toetsingskader AVV beoogde transparantie van de CAO-fondsen inmiddels in belangrijke mate is gerealiseerd.

BIJLAGEN

1 INFORMATIE WEBSITE KONINKLIJKE NIVRA

Accountantsverklaring CAO-fondsen

Accountantscontrole jaarverslagen CAO-fondsen 2004

Vanaf 1 januari 2003 gelden een aantal nieuwe vormvereisten waaraan CAO-fondsen moeten voldoen om voor algemeen verbindendverklaring (AVV) in aanmerking te komen. Een en ander heeft consequenties voor de door de fondsen af te leggen verantwoording en de door de accountant bij deze verantwoording af te geven accountantsverklaring. Met het oog hierop heeft overleg plaatsgevonden tussen NIVRA en het Ministerie van SZW dat heeft geresulteerd in een nadere verduidelijking over hetgeen van het fonds en zijn accountant verwacht en in een tweetal aangepaste accountantsverklaringen te weten voor fondsen met slechts één bestedingsdoel en fondsen met meerdere bestedingsdoelen.

De op www.cao.szw.nl beschikbare teksten inzake het toetsingskader Algemeen Verbindend Verklaring CAO-Bepalingen, geven aan dat met ingang van 2004 in de door fondsen af te leggen verantwoording sprake dient te zijn van een uitsplitsing naar de bestedingsdoelen/activiteiten en dat de accountant hieromtrent een uitspraak dient te doen.

Nadere verduidelijking met betrekking tot aspecten van de controle

Onderstaand wordt ter verduidelijking ingegaan op een aantal aspecten ten aanzien van de controle van de fondsen en op hetgeen van fonds en accountant wordt gevraagd.

De accountantsverklaring

Van de accountant wordt gevraagd om naast de al langer gebruikelijke verklaring met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening, een uitspraak te doen over de in de jaarrekening opgenomen uitsplitsing van de uitgavenkant van de winst en verliesrekening naar de bestedingsdoelen/activiteiten. Deze toevoeging is verplicht voor de jaarrekeningen over 2004 en daarna. De in dit kader gebruikte benaming 'rechtmatigheidsverklaring' leidde tot verwarring. Op basis van het overleg zijn thans twee aangepaste accountantsverklaringen opgesteld voor fondsen met één bestedingsdoel en fondsen met meerdere bestedingsdoelen.

Tolerantie

Bij het controleren van de uitsplitsing naar bestedingsdoelen/activiteiten wordt in principe geen andere tolerantie/nauwkeurigheid gehanteerd dan gebruikelijk is in het kader van een af te geven getrouwheidsverklaring. Bijstelling van deze tolerantie is noodzakelijk indien sprake is van bestedingsdoelen die slechts een klein deel uitmaken van de totale bestedingen. In dat geval zullen alle bestedingsdoelen met eenzelfde lagere tolerantie in de controle van de accountant worden betrokken. In de praktijk betekent dit dat de vanaf 2004 gevraagde aanvulling in de verklaring kan leiden tot een uitbreiding van werkzaamheden van de accountant.

Uitgaven/kosten

Uit de brief van SZW van 30 november 2004 blijkt dat de van de accountant gevraagde uitspraak over de uitsplitsing naar de bestedingsdoelen/activiteiten betrekking heeft op de uitsplitsing van de uitgavenkant van de winst en verliesrekening zoals weergegeven in de door hem gecontroleerde jaarrekening.

De hier gehanteerde terminologie laat ruimte voor interpretatie. In de winst en verliesrekening worden niet altijd alle uitgaven als last weergegeven. Uit praktische overwegingen is ervoor gekozen dat de accountant bij het opstellen van de tekst van de verklaring betreffende de gecontroleerde uitsplitsing aansluiting zoekt bij de terminologie van de grondslagen van waardering van activa en passiva en de methoden van resultaatbepaling zoals van toepassing bij het gecontroleerde fonds (zie de voetnoot in het tekstvoorstel).

Bestuurs- en beheerskosten

De accountant dient de toegepaste methodiek van de toerekening van de bestuurs- en beheerskosten aan de bestedingsdoelen op redelijkheid en consistentie te beoordelen.

Subsidies aan andere instellingen

Betreffende door haar ter beschikking gestelde subsidiegelden dient het fonds te beschikken over een door een registeraccountant of accountant-administratieconsulent gecontroleerde verantwoording van de subsidieontvangende instellingen. Benadrukt wordt dat voor wat betreft het gebruikmaken van deze verklaring voor de controle van het fonds de accountant de uitgangspunten dient te hanteren zoals vastgelegd in RAC 600 'Gebruikmaken van de werkzaamheden van andere accountants'.

Tegen de achtergrond van bovenstaande afwegingen en aspecten is dit tekstvoorstel opgesteld voor de te hanteren verklaring bij het fonds.

Accountantsverklaring bij financieel jaarverslag CAO-fondsen 2004

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening 2004 van(naam huishouding) te ... (statutaire vestigingsplaats) gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2004 en van het resultaat over 2004 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW¹

Verder zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening weergegeven uitsplitsing van de lasten naar bestedingsdoelen/activiteiten juist is en aansluit bij de statuten en/of reglementen van het fonds.

Plaats, datum

Ondertekening

¹ Respectievelijk de van toepassing zijnde wet- en/of regelgeving en/of als in de gegeven omstandigheden is vereist in overeenstemming met de grondslagen van waardering van de activa en passiva en de methoden van resultaatbepaling, zoals uiteengezet in de toelichting van de jaarrekening

Accountantsverklaring bij financieel jaarverslag CAO-fondsen 2004

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening 2004 van(naam huishouding) te ... (statutaire vestigingsplaats) gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2004 en van het resultaat over 2004 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW²

Verder zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening weergegeven lasten juist zijn aangewend ten behoeve van het bestedingsdoel/de activiteit welke aansluit bij de statuten en/of reglementen van het fonds.

Plaats, datum

Ondertekening

² Respectievelijk de van toepassing zijnde wet- en/of regelgeving en/of als in de gegeven omstandigheden is vereist in overeenstemming met de grondslagen van waardering van de activa en passiva en de methoden van resultaatbepaling, zoals uiteengezet in de toelichting van de jaarrekening